

čno iz domače občine (slika 2). To ima ugodne učinke na lokalni družbeno-gospodarski razvoj: razvijajo se mreže medsebojnega sodelovanja, krepijo se lokalni gospodarski tokovi, vse bolj uspešno pa s tem pristopom v občino privabljajo tudi turiste, ki cenijo trajnostno naravnano turistično ponudbo.

Namen 18-mesečnega projekta »100 % lokalno«, ki ga financira Evropski parlament v okviru sklada ARPAF II, je preveriti možnosti za razvoj tega pristopa na štirih študijskih območjih alpskih držav: v Unterengadinu/Bassa Engadina v Švici, v Pitztalju na avstrijskem Tirolskem, v Parku Julijskih Predalp in v Alta Val Venosti/Obervinschgau v Italiji ter v Občini Bohinj v Triglavskem narodnem parku v Sloveniji.

Na uvodnem srečanju oktobra 2019 so se predstavniki partnerskih institucij (projekt vodi Inštitut za regionalni razvoj EURAC v Bolzanu v Italiji, partnerji pa so ZRC SAZU iz Slovenije ter Università della Svizzera italiana in Polo Poschiavo iz Švice) podrobneje seznanili s časovnim in vsebinskim potekom faz projekta. Sledil je ogled primerov dobrih praks – kako v Val Poschiavu pristop »100 % lokalno« uresničujejo lokalni pridelovalci in predelovalci hrane, gostinci in ostali turistični ponudniki. V interaktivnih delavnicah so bila predstavljena tudi sodelujoča študijska območja, opravljene pa so bile tudi že prve analize o možnostih prenosa pristopa »100 % lokalno«. Projekt se bo nadaljeval z organizacijo delavnic na študijskih območjih, s katerimi se bodo v lokalni skupnosti preverile možnosti za prenos dobrih praks.

Erik Logar

Vmesna konferenca projekta TRANS-BORDERS

Bautzen, Nemčija, 7. 11. 2018

Saško ministrstvo za gospodarstvo, delo in promet je v nemškem Bautznu (lužiškosrbsko Budyšin) 7. novembra 2018 organiziralo vmesno konferenco projekta TRANS-BORDERS, sofinanciranega iz programa Interreg Srednja Evropa. Prvi del konference je bil namenjen predstavitvam prvih rezultatov projekta TRANS-BORDERS na pilotnem območju tromeje med Češko, Nemčijo in Poljsko ter Slovenijo in Avstrijo. V drugem delu konference so bile predstavljene dobre prakse in izkušnje na temo izboljšanja čezmejnih železniških povezav v drugih evropskih obmejnih območjih. Ena med njimi je na primer trikotnik med Nizozemsko, Nemčijo in Belgijo, kjer s projektom *EurekaRail* pripravljajo uvedbo več regionalnih čezmejnih železniških potniških linij, ki bodo povezovale belgijska Liège in Antwerpen, nizozemske Maastricht, Heerlen in Wert ter nemški Aachen. Predstavljena je bila tudi kompleksna študija vseh nedelujočih čezmejnih železniških povezav v Evropski uniji. V sklopu konference je bil organiziran ogled tovarne vlakov Bombardier v Bautznu. Problematika čezmejnega javnega potniškega prometa, o kateri se je razpravljalo na konferenci, je bila v praksi prikazana na naslednjem javnem promocijskem dogodku, ki so se ga udeležili tudi partnerji projekta.

9. aprila 2019 sta okraj Liberec na Češkem in KORID LK, ki je upravljavec javnega potniškega prometa v okraju Liberec, organizirala krožno vožnjo s potniškim vlakom na območju tromeje med Češko, Poljsko in Nemčijo. Potniška vlakovna kompozicija *Siemens Desiro*, ki edina omogoča prevoz po železniškem omrežju vseh treh držav, je na 119 km dolgi vožnji; 40 km na Češkem, 22 km na Poljskem, 30 km v Nemčiji in 27 km na Češkem peljala prek postaj Liberec, Mnišek u Liberce, Frýdlant v Čechách, Zawidow, Görlitz, Krzewina Zgorzelecka, Zittau, Hradek nad Nisou in nazaj v Liberec.

Med železniškima postajama Frýdlant v Čechách na Češkem in Zawidow na Poljskem je prvič po koncu druge svetovne vojne zopet peljal potniški vlak. To je bil tudi prvi potniški vlak, ki je pripeljal v Zawidow po letu 1991, ko so poljske železnice ukinile lokalni potniški promet do tega obmejnega kraja. Na peronu pred poslopjem opuščene železniške postaje so poljski gostitelji organizirali kulturno umetniški program v obliki krajše gledališke igre na prostem, ki je na humoren način prikazala premagovanje razdalj z železniškim potniškim prometom v tem delu Evrope. Pred drugo svetovno vojno je bilo to območje odlično povezano z evropskim železniškim sistemom. Ob dnevnem vlaku med Wrocławom in Parizom, so vozili še mnogi drugi do pomembnejših regionalnih središč.

Na postaji Görlitz v Nemčiji je bila uradna tiskovna konferenca, kjer so predstavniki poljske regije Spodnja Šlezija, nemške dežele Saške ter okrožja Görlitz izpostavili pomen elektrifikacije železniške proge med poljskim Wrocławom in nemškim Dresdnom – predvsem na nemškem odseku, saj so dela na poljskem odseku že v zaključni fazi.

Železniška proga med mestoma Görlitz in Zittau v Nemčiji štirikrat prečka državno mejo med Nemčijo in Poljsko. Železniška postaja Krzewina Zgorzelecka leži na Poljskem, deluje pa kot železniška postaja za nemško mesto Ostritz na drugi strani reke Lužiška Nisa. To je posledica razmejitve po drugi svetovni vojni, ko je bilo to ozemlje predvojne Nemčije razdeljeno med Poljsko ter novo državo Nemško demokratično republiko. Železnica s te postaje vodi le do elektrarne Turów, nekdanja pa je bila speljana tudi do mesta Bogatynia. To je poljski ozemeljski žep stisnjen med Češko in Nemčijo, kjer leži pomemben premogovnik.

Predstavljena je bila tudi načrtovana redna avtobusna potniška čezmejna proga Hrádek nad Nisou (Češka)–Zittau (Nemčija)–Bogatynia (Poljska)–Frýdlant (Češka)–Swieradów Zdrój (Poljska).

Obeh dogodkov sva se z Geografskega inštituta Antona Melika ZRC SAZU udeležila popisana.

Primož Pipan, Matej Gabrovec